



Malmö stad
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2023-10-23 kl 15:00-15:05
Plats	Digitalt via Teams
Utses att justera	Helena Nanne
Justeringen	2023-10-30
Protokollet omfattar	§483

Underskrifter

Sekreterare	
	Agnes Wemme	
Ordförande
	Katrin Stjernfeldt	
	Jammeh	
Justerande
	Helena Nanne	

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)

Roko Kursar (L)

Helena Nanne (M)

Ej tjänstgörande ersättare

Stefana Hoti (MP)

Håkan Fäldt (M)

Övriga närvarande

Andreas Norbrant (Stadsdirektör)

Tomas Barring (Chefsjurist)

Jonas Rosenkvist (Avdelningschef)

Agnes Wemme (Nämndsekreterare)

§ 483 Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet om EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG)

STK-2023-1081

Sammanfattning

Malmö stad har av Klimat- och näringslivsdepartementet fått remissen EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG). Tekniska nämnden och miljönämnden har varit remissinstanser.

Revideringen syftar till att göra hanteringen av livsmedelsavfall och textilavfall inom EU mer hållbar samt att säkerställa den fria rörligheten för använda textilier och textilavfall på EU:s inre marknad. Förslaget innebär att textiltillverkare blir ansvariga för textilprodukternas hela livscykel. Vad gäller livsmedelsavfall föreslår EU-kommissionen att det införs rättsligt bindande mål för minskning av matsvinnet.

Stadskontoret ställer sig positiv till förslagen som är ett steg i rätt riktning för att minska mängden avfall, främja den cirkulära ekonomin och tillvarata naturresurser. Förslagen har också potential att skapa fler arbetstillfällen i Malmö. Vidare är stadskontoret positiv till att reglerna om utökat producentansvar införs. Stadskontoret har dock ett flertal synpunkter på vad som behöver tas i beaktande inför och under implementeringen av förslagen. Dessa berör områden som producentansvar, insamling och sortering samt tillsyn.

Förslaget är att godkänna förslaget till yttrande och skicka yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet

Reservationer och särskilda yttranden

Helena Nanne (M) avser lämna in ett särskilt yttrande, bilaga 1.

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet

Miljönämnden

Tekniska nämnden

VA SYD

Stadskontorets handläggare

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 231023 Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet om EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG)

- Förslag till yttrande KSAU 231023 Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet om EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG)
- Miljönämnden beslut 230927 § 148 med Särskilt yttrande (M)
- Remissvar från miljönämnden
- Tekniska nämnden beslut 230925 § 191 med Reservation (V)
- Remissvar från tekniska nämnden
- VA SYD Yttrande gällande EU kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG)
- Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet om EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG)
- Förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG)



Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-10-09

Ärende 4. Remiss från Klimat-och näringsdepartementet om EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG),

Revideringen syftar till att göra hanteringen av livsmedelsavfall och textilavfall inom EU mer hållbar samt att säkerställa den fria rörligheten för använda textilier och textilavfall på EU:s inre marknad. Förslaget innebär att textiltillverkare blir ansvariga för textilprodukternas hela livscykel. Vad gäller livsmedelsavfall föreslår EU-kommissionen att det införs rättsligt bindande mål för att minska det totala matsvinnet med 30 procent per person i butiker, restauranger och hushåll.

Moderaterna anser att det är viktigt att kostnaden för insamlingen av textilavfall hamnar på rätt producent, så att aktörer utanför EU inte får konkurrensfördelar. Idag återspeglas inte kostnaderna för avfallshantering av textilier i priset på nya produkter på marknaden. Detta kan leda till en stor kostnadsökning på vissa produkter, och det är viktigt att denna kostnadsökning möts av tariffer på produkter från andra länder. Dessutom är många länder dåligt rustade för att hantera återvinning av textilier och många företag exporterar sitt textilavfall till dessa länder, då det är ekonomiskt fördelaktigt.

Rörande matsvinnet menar Moderaterna att tillsynsprocessen kommer att bli väldigt tidskrävande, då många butiker, restauranger och hushåll inte sorterar matsvinnet separat i dagsläget.

Helena Nanne (M)



Datum
2023-10-18
Vår referens
Emma Paulsson
Utvecklingssamordnare
emma.paulsson2@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet om EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG) STK-2023-1081

Sammanfattning

Malmö stad har av Klimat- och näringslivsdepartementet fått remissen EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG). Tekniska nämnden och miljönämnden har varit remissinstanser.

Revideringen syftar till att göra hanteringen av livsmedelsavfall och textilavfall inom EU mer hållbar samt att säkerställa den fria rörligheten för använda textilier och textilavfall på EU:s inre marknad. Förslaget innebär att textiltillverkare blir ansvariga för textilprodukternas hela livscykel. Vad gäller livsmedelsavfall föreslår EU-kommissionen att det införs rättsligt bindande mål för minskning av matsvinnet.

Stadskontoret ställer sig positiv till förslagen som är ett steg i rätt riktning för att minska mängden avfall, främja den cirkulära ekonomin och tillvarata naturresurser. Förslagen har också potential att skapa fler arbetstillfällen i Malmö. Vidare är stadskontoret positiv till att reglerna om utökat producentansvar införs. Stadskontoret har dock ett flertal synpunkter på vad som behöver tas i beaktande inför och under implementeringen av förslagen. Dessa berör områden som producentansvar, insamling och sortering samt tillsyn.

Förslaget är att godkänna förslaget till yttrande och skicka yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet

Beslutsunderlag

- Förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG)
- Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet om EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG)
- Remissvar från miljönämnden

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 231023 Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet om EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG)
- Miljönämnden beslut 230927 § 148 med Särskilt yttrande (M)
- Remissvar från tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 230925 § 191 med Reservation (V)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-10-23

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet

Miljönämnden

Tekniska nämnden

VA SYD

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Malmö stad har av Klimat- och näringslivsdepartementet fått möjlighet att lämna synpunkter på EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG). Tekniska nämnden och miljönämnden har varit remissinstanser. Tekniska nämnden har in sin tur inhämtat synpunkter från VA SYD till sitt yttrande.

Bakgrund

Såväl livsmedelsindustrin som textilindustrin är mycket resursintensiv och har en betydande miljöpåverkan. Avfallshierarkin innebär att avfall i första hand ska förebyggas, i andra hand ska förberedelser göras för återanvändning, i tredje hand ska materialet återvinnas, i fjärde hand ska annan återvinning, till exempel energiåtervinning, ske och i femte hand ska avfallet bortskaffas. EU:s grundläggande principer för avfallshantering enligt avfallshierarkin följs inte när det kommer till sektorer som livsmedel och textil. Denna revidering av avfallsdirektivet syftar till att göra hanteringen av livsmedelsavfall och textilavfall inom EU mer hållbar.

Textilavfall

Ökad textilkonsumtion och så kallat "fast fashion" har lett till ökande volymer textilavfall. De föreslagna ändringarna i direktivet i denna del syftar till att göra tillverkarna ansvariga för textilprodukternas hela livscykel och att stödja en hållbar hantering av textilavfall inom EU.

EU-kommissionen föreslår bland annat att det införs obligatoriska och harmoniserade system för utökat producentansvar för textilier i alla EU:s medlemsstater. Detta innebär att medlemsstaterna ska införa producentansvar för bland annat hemtextil, klädesplagg, textilaccessoarer och skodon. Producenterna kommer enligt förslaget att täcka kostnaderna för hantering av textilavfall, vilket också är tänkt att ge dem incitament att minska avfallet samt att utforma bättre produkter som är mer cirkulära. Hur mycket producenterna ska betala till systemet för utökat producentansvar kommer att justeras på grundval av textilprodukternas miljöprestanda.

Gemensamma EU-regler om utökat producentansvar syftar också till att underlätta för medlemsstaterna att genomföra kravet på separat insamling av textilier som börjar att gälla från och med år 2025. De föreslagna bestämmelserna om avfallshantering ska även säkerställa att

begagnade textilier sorteras för återanvändning och att det som inte kan återanvändas prioriteras till återvinning. Vidare föreslås att vad som utgör avfall och vad som anses vara återanvändbara textilier klargörs, vilket EU-kommissionen menar ska motverka att textilavfall, förtäckt som textil för återanvändning, exporteras till länder som är dåligt rustade för att hantera detta.

Livsmedelsavfall

EU har förbundit sig att uppfylla FN:s globala mål för hållbar utveckling om att halvera matsvinnet per person på detaljhandels- och konsumentnivå senast år 2030 och att minska livsmedelsförluster i produktions- och leveranskedjorna. Livsmedelsförluster och matsvinn är en global utmaning och bristande effektivitet i livsmedelskedjan samt livsmedelskonsumtionen har en stor miljö- och klimatpåverkan.

Genom EU:s nuvarande avfallslagstiftning är medlemsstaterna skyldiga att genomföra nationella program för förebyggande av matsvinn och framför allt att minska matsvinnet i varje led i kedjan. Därtill ska medlemsstaterna övervaka och rapportera om mängden matsvinn. Eftersom genereringen av matsvinn inom EU trots detta hittills inte har minskat tillräckligt, föreslår EU-kommissionen att det införs rättsligt bindande mål för minskning av matsvinn. Medlemsstaterna kommer enligt förslaget att vara skyldiga att minska det totala matsvinnet i butiker, restauranger och hushåll med 30 procent per person före utgången av år 2030. Dessutom ska medlemsstaterna minska matsvinnet från bearbetning och tillverkning av livsmedel med 10 procent. Genom förslaget vill EU-kommissionen se till att medlemsländerna vidtar tillräckliga åtgärder på kontinuerlig basis för att minska matsvinnet i hela livsmedelskedjan och i hushållen.

Remissinstansernas yttranden

Miljönämndens yttrande

Textilavfall

Miljönämnden är positiv till förslaget då det främjar den cirkulära ekonomin för textilier och ett mer hållbart nyttjande av naturresurser. Miljönämnden är också positiv till att reglerna om utökat producentansvar införs, då det är i linje med principen om att förorenaren betalar. Miljönämnden välkomnar även att bestämmelser om utökat producentansvar införs på EU-nivå för att undvika att medlemsstaterna inför skilda regleringar på detta område.

Miljönämnden är positiv till ett regelverk som, enligt EU-kommissionen, kommer att påskynda utvecklingen av separat insamling, sortering, återanvändning och återvinning av textilier i EU. Miljönämnden är även positiv till att de föreslagna, harmoniserade reglerna möjliggör för medlemsstaterna att genomföra skyldigheten att källsortera textilier, som börjar att gälla från och med år 2025, på ett mer enhetligt sätt.

Miljönämnden välkomnar även möjligheten till ökad lokal sysselsättning som de föreslagna bestämmelserna kan generera inom insamling, sortering, återanvändning och återvinning av textilier. Fler arbetstillfällen är en viktig komponent för ett hållbart Malmö.

Miljönämnden anser emellertid att det vore önskvärt om det kom riktlinjer för hur stor del av textilavfallet som bör samlas in, återanvändas och återvinnas. Detta för att främja harmonisering, skapa bättre förutsättningar för kontroll och säkerställa att målet med bestämmelserna uppnås. Miljönämnden saknar även resonemang om hur medlemsstaterna ska kunna undvika att skadliga kemikalier i textilier recirkuleras på marknaden.

Enligt miljönämndens mening kommer förslaget sannolikt leda till ett ökat tillsynsansvar. Miljönämnden anser att kompensation för full kostnadstäckning ska ges för kostnaderna med detta extra arbete.

Livsmedelsavfall

Miljönämnden är positiv till att det införs rättsligt bindande mål för minskning av matsvinn som medlemsstaterna ska uppfylla, då genereringen av matsvinn i EU hittills inte har minskat tillräckligt trots de åtgärder som införts. Malmö stad har höga miljö- och klimatambitioner och miljönämnden ser gärna att de bindande målen utökas för att bättre överensstämna med FN:s globala mål om att minska matsvinnet.

Miljönämnden bedömer att införandet av de rättsligt bindande målen om att minska matsvinn kan komma att leda till ett ökat tillsynsansvar och anser att det saknas tillräcklig konsekvensanalys i den delen. Miljönämnden anser att kompensation för full kostnadstäckning ska ges för kostnaderna med detta extra arbete.

Moderaterna har inkommit med ett särskilt yttrande.

Tekniska nämndens yttrande

Tekniska nämnden har översänt ärendet till VA SYD för remiss och VA SYD har inkommit med ett yttrande. Tekniska nämnden ställer sig bakom yttrandet från VA SYD.

Vänsterpartiet har inkommit med en reservation.

VA SYD:s yttrande

Övergripande ställningstagande

VA SYD är positiv till förslagen om ett utökat producentansvar för textil samt att kraftigare tag tas kring matsvinnet för att ha möjlighet att nå målen om en halvering till 2030.

VA SYD anser också att det är en god idé när det gäller producentansvar som berör hushållen att kommunen har ett lagstadgat ansvar för insamlingen, såsom när det gäller regleringen av förpackningsavfall. Det är också av stor vikt att VA SYD i god tid får förbereda sig för ett sådant insamlingsansvar för att hinna genomföra nödvändiga upphandlingar och investeringar. Vidare är det också viktigt att den del som avser förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annan behandling av textilavfall från hushåll ska ligga under producenternas ansvar. Här behövs ytterligare förtydliganden i hur detta ska gå till och VA SYD inväntar mer svar från EU kommissionen.

VA SYD står bakom principen förorenaren betalar. Ett tydligt producentansvar för implementering, operativt och finansiellt ansvar är viktigt för att inte kostnader ska hamna på kommunens ansvar och därmed belasta taxekollektivet.

Det är också viktigt att ett producentansvar för textilavfall från början regleras med tydliga servicekrav för insamlingen och i det fall kommunen ska ha ett ansvar eller en roll i insamlingen ska ett tydligt kostnadsansvar för producenterna finnas på plats ifall kommunen behöver vidta åtgärder för att säkerställa tillräcklig servicegrad.

VA SYD menar att det är viktigt att en heltäckande struktur för att arbeta i enlighet med avfallstrappan och förespråka förflyttning uppåt i trappan ska åligga på producentens ansvar. Med detta menas att produkten bör vara av sådan kvalitet att den i första hand kan återbrukas, i andra hand lagas åtföljt av återbruk och i tredje hand, när den blir ett avfall, ska den vara designad för att kunna materialåtervinnas. Därför ska ekonomiska incitament eller andra styrmedel premiera utvecklingen av sådan cirkulär verksamhet.

Specifika synpunkter

- **Producentansvar**

Det är viktigt för VA SYD att producentansvaret är heltäckande. Producentansvaret behöver styras mot ett förebyggande genom design för längre livstid, lagning och slutligen kunna lagas eller materialåtervinnas. Producenterna bör bära full kostnadstäckning för detta.

För att kunna skapa en effektiv fördelning mellan insamlingsansvar och utsortering bör det i ett tidigt skede före lagförslagets verkställande finnas tydliga rollfördelningar och system för rapportering, kostnadshantering och annan tillhörande administration samt att ett förtydligande av definitionen av vad som är textilavfall, vilka textilier som kan återbrukas och vad som är återvinningsbara textilier finnas på plats.

- **Matsvinn**

VA SYD ställer sig frågande till hur minskningen av matsvinnet ska följas upp utifrån att förslaget är att "legally binding targets for food waste reduction" ska sättas. Det är av stor vikt att tillsyn och uppföljning av detta är genomförbart samt att det framgår tydligt vad som sker om målen ej nås.

- **Kommunikation**

Producenterna bör ha ansvar för kommunikation till hushåll och konsumenter, inklusive kostnadsansvar för kommunikationsmaterial. Samtidigt bör det finnas möjlighet för samarbete mellan kommun och region att harmonisera kommunikationsmaterial gällande textilavfall inom kommunalt avfallsansvar.

- **Definitioner och begrepp**

Definitionen för vad som anses vara ett textilavfall och vem som ansvarar för sortering och sedan när och i vilket steg det samlas in av till exempel ett avfallsbolag måste förtydligas. Det finns olika typer av textilavfall och dessa uppkommer på olika nivåer i hanteringskedjan. Vem som har ansvar för insamling respektive sortering beroende på när textilavfallet uppstår, blir därför viktigt att klargöra. Principen om förorenaren betalar bör gälla även här.

- **Samverkan, marknad och kostnadsansvar**

För att kunna kostnadseffektivisera och optimera servicehanteringen för separat textilhantering ser VA Syd gärna en samverkan mellan kommun, region, aktörer inom avfallsbranschen, sociala företag eller andra producenter inom andrahandsmarknaden. Detta i samarbete med producentansvarsorganisationer för textil där dessa också bär kostnadsansvaret. Därför är det av stor vikt att det så snart som möjligt kommer på plats ett system för producentansvarsorganisationer.

När det gäller mikroföretag ställer sig VA SYD frågande till om dessa ska exkluderas? Men med

tanke på deras låga marknadsandel så anser VA SYD inte att det är avgörande för att uppfylla målen.

VA SYD vill också ge möjlighet åt seriösa aktörer på andrahands- och recyclingmarknaden att fortsätta utveckla sina verksamheter för att skala upp.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret ställer sig positivt till förslaget i stort och instämmer i remissinstansernas synpunkter. Ett utökat producentansvar för textilavfall samt ett rättsligt bindande mål för minskning av matsvinnet är något som stadskontoret välkomnar. De föreslagna revideringarna ökar möjligheterna att uppnå mål 12 ”Hållbar konsumtion och produktion” inom FN:s globala mål för hållbar utveckling. Förslagen ligger i linje med Malmös stads höga miljö- och klimatambitioner och stadens lokala utvecklingsarbete inom Agenda 2030.

Stadskontoret välkomnar även möjligheten till fler arbetstillfällen som de föreslagna bestämmelserna kan generera inom insamling, sortering, återanvändning och återvinning av textilier. Stadskontoret har dock ett flertal synpunkter på vad som behöver tas i beaktande inför och under implementeringen av förslagen:

Textilavfall

Stadskontoret anser det vara positivt att reglerna om utökat producentansvar införs då det är i linje med principen om att producenten bär kostnadsansvaret. Ett tydligt producentansvar för implementering, operativt och finansiellt ansvar är viktigt.

Stadskontoret ser gärna, när det gäller producentansvaret som berör hushållen, att kommunerna bör få ett lagstadgat ansvar för insamlingen, såsom när det gäller den beslutade regleringen av förpackningsavfall. Det är också av stor vikt att kommuner i god tid får förbereda sig för ett sådant insamlingsansvar för att hinna genomföra nödvändiga upphandlingar och investeringar. Vidare anser stadskontoret att det är viktigt att ett producentansvar från början regleras med tydliga servicekrav för insamlingen. I de fall kommunen ska ha ett ansvar eller en roll i insamlingen ska ett tydligt kostnadsansvar för producenterna finnas på plats ifall kommunen behöver vidta åtgärder för att säkerställa tillräcklig servicegrad.

Stadskontoret anser att producentansvaret ska vara heltäckande. Ekonomiska incitament eller andra styrmedel bör prioritera utvecklingen av cirkulär verksamhet. Produkten bör vara av sådan kvalitet att den i första hand kan återbrukas, i andra hand lagas åtföljt av återbruk. I tredje hand, när den blir ett avfall, ska den vara designad för att kunna materialåtervinnas. Stadskontoret vill poängtera vikten av att den del som avser förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annan behandling av textilavfall från hushåll också ska ligga under producenternas ansvar. Stadskontoret efterlyser förtydliganden kring hur detta ska gå till i praktiken.

För att kunna skapa en effektiv fördelning mellan insamlingsansvar och utsortering bör det i ett tidigt skede före lagförslagets verkställande finnas tydliga rollfördelningar och system för rapportering, kostnadshantering och annan tillhörande administration. Stadskontoret saknar även en definition av vad textilavfall är och vilka textilier som kan återbrukas eller återvinnas. Även vem som ansvarar för sorteringen och i vilket steg det ska samlas in behöver klargöras.

Stadskontoret ser gärna att riktlinjer tas fram för hur stor del av textilavfallet som bör samlas in, återanvändas och återvinnas. Detta för att främja harmonisering, skapa bättre förutsättningar för kontroll och säkerställa att målet med bestämmelserna uppnås.

Stadskontoret saknar resonemang om hur medlemsstaterna ska kunna undvika att skadliga kemikalier i textilier recirkuleras på marknaden.

Producenten bör även ha operativt som finansiellt ansvar för det kommunikationsmaterial som vänder sig till hushåll och konsumenter. Samtidigt bör det finnas möjlighet för samarbete mellan kommun och region att harmonisera kommunikationsmaterial gällande textilavfall inom kommunalt avfallsansvar.

Stadskontoret vill framhålla att det är viktigt att seriösa aktörer på andrahands- och recyclingmarknaden även fortsatt har möjlighet att utveckla sina verksamheter. Dessa verksamheter behövs för att kunna skala upp arbetet med att göra textilindustrin mer hållbar.

Stadskontorets bedömning är att förslaget sannolikt kommer att leda till ett ökat tillsynsansvar. Stadskontoret vill framhålla vikten av att kommunernas ökade tillsynsansvar kompenseras ekonomiskt fullt ut.

Livsmedelsavfall

Stadskontoret bedömer att införandet av de rättsligt bindande målen om att minska matsvinn kan komma att leda till ett ökat tillsynsansvar och anser att det saknas tillräcklig konsekvensanalys i den delen. Det är av stor vikt att tillsyn och uppföljning är genomförbart samt att det framgår tydligt vad som sker om målen ej nås. Stadskontoret vill framhålla vikten av att kommunernas ökade tillsynsansvar kompenseras ekonomiskt fullt ut.

Ansvariga

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör



Datum

Yttrande

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2023-1081

Till

Klimat- och näringslivsde-
partementet**Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet om EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet (2008/98/EG)****KN2023/03699****Sammanfattning**

Malmö stad ställer sig positivt i stort till den föreslagna revideringen av Direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (Avfallsdirektivet). Förslagen är ett steg i rätt riktning för att minska genereringen av avfall, främja den cirkulära ekonomin och tillvarata naturresurser. Malmö stad har dock ett flertal synpunkter på vad som behöver tas i beaktande inför och under implementeringen av förslagen. Synpunkterna berör bland annat producentansvar, insamling och sortering samt tillsyn.

Yttrande

Malmö stad anser att förslagen är ett steg i rätt riktning för att minska mängden avfall, främja den cirkulära ekonomin och tillvarata naturresurser. Malmö stad har dock ett flertal synpunkter på vad som behöver tas i beaktande inför och under implementeringen av förslagen.

Textilavfall

Malmö stad ser positivt på att reglerna om utökat producentansvar införs då det är i linje med principen om att producenten bär kostnadsansvaret. Ett tydligt producentansvar för implementering, operativt och finansiellt ansvar är viktigt.

Malmö stad ser gärna, när det gäller producentansvaret som berör hushållen, att kommunerna bör få ett lagstadgat ansvar för insamlingen, såsom när det gäller den beslutade regleringen av förpackningsavfall. Det är också av stor vikt att kommuner i god tid får förbereda sig för ett sådant insamlingsansvar för att hinna genomföra nödvändiga upphandlingar och investeringar. Vidare anser Malmö stad att det är viktigt att ett producentansvar från början regleras med tydliga servicekrav för insamlingen. I de fall kommunen ska ha ett ansvar eller en roll i insamlingen ska ett tydligt kostnadsansvar för producenterna finnas på plats ifall kommunen behöver vidta åtgärder för att säkerställa tillräcklig servicegrad.

Malmö stad anser att producentansvaret ska vara heltäckande. Ekonomiska incitament eller andra styrmedel bör prioritera utvecklingen av cirkulär verksamhet. Produkten bör vara av sådan kvalitet att den i första hand kan återbrukas, i andra hand lagas åtföljt av återbruk. I tredje hand, när den blir ett avfall, ska den vara designad för att kunna materialåtervinnas. Malmö stad vill poängtera vikten av att den del som avser förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annan behandling av textilavfall från hushåll också ska ligga under producenternas ansvar. Malmö stad efterlyser förtydliganden kring hur detta ska gå till i praktiken.

För att kunna skapa en effektiv fördelning mellan insamlingsansvar och utsortering bör det i ett tidigt skede före lagförslagets verkställande finnas tydliga rollfördelningar och system för rapportering, kostnadshantering och annan tillhörande administration. Malmö stad saknar även en definition av vad textilavfall är och vilka textilier som kan återbrukas eller återvinnas. Även vem som ansvarar för sorteringen och i vilket steg det ska samlas in behöver klargöras.

Malmö stad ser gärna att riktlinjer tas fram för hur stor del av textilavfallet som bör samlas in, återanvändas och återvinnas. Detta för att främja harmonisering, skapa bättre förutsättningar för kontroll och säkerställa att målet med bestämmelserna uppnås.

Malmö stad saknar resonemang om hur medlemsstaterna ska kunna undvika att skadliga kemikalier i textilier recirkuleras på marknaden.

Producenten bör även ha operativt som finansiellt ansvar för det kommunikationsmaterial som vänder sig till hushåll och konsumenter. Samtidigt bör det finnas möjlighet för samarbete mellan kommun och region att harmonisera kommunikationsmaterial gällande textilavfall inom kommunalt avfallsansvar.

Malmö stad vill framhålla att det är viktigt att seriösa aktörer på andrahands- och recyclingmarknaden även fortsatt har möjlighet att utveckla sina verksamheter. Dessa verksamheter behövs för att kunna skala upp arbetet med att göra textilindustrin mer hållbar.

Malmö stads bedömning är att förslaget sannolikt kommer att leda till ett ökat tillsynsansvar. Malmö stad förutsätter att kommunernas ökade tillsynsansvar kompenseras ekonomiskt fullt ut.

Livsmedelsavfall

Malmö stad bedömer att införandet av de rättsligt bindande målen om att minska matsvinn kan komma att leda till ett ökat tillsynsansvar och anser att det saknas tillräcklig konsekvensanalys i den delen. Det är av stor vikt att tillsyn och uppföljning är genomförbart samt att det framgår tydligt vad som sker om målen ej nås. Malmö stad förutsätter att kommunernas ökade tillsynsansvar kompenseras ekonomiskt fullt ut.

Ordförande

.....
Karin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Agnes Wemme
.....

Helena Nanne (M) anmäler att hon avser lämna in ett särskilt yttrande till protokollet.